

**Viborg
Ingeniørerne**

Notat

Fornyelse af Sct. Mathias Gade øst mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade

Forslag til ombygning til gågade/cykelgade

Dato 07.07.2021
Vor sag 21006-12
Vor ref. BTB
Mobil nr. 40940290
E-mail btb@vibing.dk

Baggrund

Teknisk Udvalg har tidligere besluttet, at der fortsat skal være ensrettet biltrafik ad St. Sct. Hans Gade, Nytorv, Kompagnistræde og en del af Sct. Mathias Gades østlige del.

Nærværende notat beskriver forslag til en trafiksaneringsløsning, der dæmper hastigheden på strækningen mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade, så der i højere grad tages hensyn til de "bløde" trafikanter, og man undgår uvedkommende trafik på strækningen.

Der er ikke p.t. bevilget midler til en ombygning, men et projekt på denne strækning indgår som et af forvaltningens forslag til nye anlægsprojekter i kommunen.

Det beskrevne projekt har endnu ikke været forelagt Teknisk Udvalg.

Status

Den østlige del af Sct. Mathias Gade mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade har dårlige forhold for fodgængerne, idet fortovene er smalle og ujævne. Mange steder lægger trapper til de enkelte ejendomme beslag på halvdelen af fortovet. Udover beboerne i området anvendes fortovene også af fodgængere fra den østlige bydel, Borgvold og Golfhotellet, når de skal besøge Domkirke kvarteret og gågaderne.

Strækningen har også et stort potentiale for cyklister, idet vejen forbinder området øst for søerne med Viborg Midtby. Strækningen indgår også i flere nationale og lokale cykelruter. Cyklisterne må i dag dele den relativt smalle kørebane med bilisterne, og der er ikke etableret særlige forhold, der dæmper hastigheden eller tager hensyn til cyklisterne.

I dag bruges Sct. Mathias Gade øst også som adgang til Domkirken og sidegaderne. Kørebanen med en bredde på kun 4,9 m opleves smal. Især møde mellem personbiler og busser/lastbiler giver udfordringer.

Sct. Mathias Gade mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade, nuværende forhold

Trafik

Viborg kommune har udført trafiktællinger i Sct. Mathias Gade i perioden 23.04.2021 – 02.05.2021 og en tilsvarende periode i 2020 (før Corona nedlukning), 21.02.2020 – 29.02.2020

Årsdøgns trafik ÅDT er (med 2020 tallene i parentes):

Retning fra Sct. Mogens Gade mod Hans Tausens Alle

- Antal motorkøretøjer: 2.221 (2.020)
- Lastbiler udgør heraf: 16 (22)
- Gennemsnitshastighed: 31,4 (32,6) km/t

Retning fra Hans Tausens Alle mod Sct. Mogens Gade

- Antal motorkøretøjer: 360 (345)
- Lastbiler udgør heraf: 1 (4)
- Gennemsnitshastighed: 32,6 (33,7) km/t

Der ses en tendens til flere biler på strækningen, hvorimod antallet af store køretøjer er faldende. Trafikken fra vest mod øst udgør 86 % af den samlede årsdøgns trafik på strækningen.

Varekørsel i gågaderne Sct. Mathias Gade og Vestergade er i dag ensrettet fra vest mod øst. Der er skiltet med forbud for gennemkørsel med køretøjer over 3.500 kg fra Hans Tausens Alle mod Sct. Mogens Gade, idet ærindekørsel dog er tilladt.

Turistbussernes adgang til Domkirken sker i dag fra Sct. Mathias Gade, men specielt krydset Sct. Mathias Gade / Sct. Mogens Gade kan være vanskeligt at passere for de store 3-akslede turistbusser.

Fremtidig udformning

Det foreslås, at der fortsat skal være dobbeltrettet trafik i gaden, idet der skal være trafik fra Nytorv samt trafik til og fra forskellige P-pladser og baggårde langs gaden. Men det foreslås, at kørebanen indsnævres således på strækningen mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade:

- At den dobbeltrettede trafik kun skal kunne passere hinanden midt på strækningen.
- At cykler og biler skal deles om et mindre køreareal, men netop kan passere hinanden.
- At der bliver plads til et smalt fodgængerområde i begge sider på ca. 2 m. Bredden er inkl. bordurkantstenen (flad, bred kantsten).
For både nord og sydsiden er bredden dog mindre ved enkelthindringer som trappesten, pullerter og gadelamper.
- At kørsel med køretøjer over 3.500 kg i vestlig retning mellem Sct. Leonis Gade og Sct. Mogens Gade forbydes. Dvs. en yderligere begrænsning ift. i dag, hvor der er forbud for gennemkørsel og ærindekørsel tilladt. Busser er dog undtaget, og vil stadig være tilladt.

Når parkeringshuset ved VUC i Sct. Nicolaj Gade er anlagt, kan der ses på muligheden for at flytte al bustrafik til Domkirken væk fra Sct. Mathias Gade. En flytning af bustrafikken til Stænderpladsen via Sct. Villads Stræde vil kræve inddragelse af p-pladser i Sct. Nicolaj Gade, så der skal laves ny parkering, inden disse kan inddrages.

Forslag til ny belægning

Strækningen mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade foreslås udført i granitbelægning som i St. Sct. Hans Gade, Nytorv, Kompagnistræde og Sct. Mogens Gade.

Der bliver et smalt køreareal på 3,1 m afgrænset af bordurkantsten. Kørearealet foreslås udført med "komfortsten", der er granitbrosten med jetbrændt overflade i stedet for brugte brosten som i fx Kompagnistræde. Der er anvendt komfortsten foran Latinerly.

Komfortsten i kørearealet vil forbedre jævnheden for cyklisterne væsentlig i forhold til brugte brosten. Ligeledes vil dækstøjen fra bilerne blive reduceret i forhold til brugte brosten.

For at sikre at bilerne ikke kører på sidearealerne opstilles gadelamper og pullerter langs bordurkantstenen i begge sider af vejen.

Dog undlades pullerterne på en mindre strækning midt mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade for at modkørende biler kan vige for hinanden ved at køre ind ind på sidearealerne. Strækningen dimensioneres således, at en bus og en personbil kan passere hinanden.

Belægningen i sidearealer udføres også med komfortsten. Sidearealerne bliver bredere end de nuværende fortove og med den lave brede bordurkantsten, kan fodgængere nemt trække ud på kørearealet.

Den gamle brostensbelægning i Skolestræde forlænges frem til den nye belægning i Sct. Mathias Gade, så overkørslen visuelt får samme udtryk som ved Sct. Mogens Gade.

Som alternativ til afslutningen af brostensbelægningen i krydset Sct. Mathias Gade, Sct. Leonis Gade og Skolestræde, kan der udføres en reduceret udgave, hvor asfalt og fortove bevares i størst muligt omfang, som det fremgår af bilag A-1, belægningsplan, alternativ.

Forslag til fremtidig indretning af Sct. Mathias Gade mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade

Skiltning – gågade eller cykelgade.

I sommeren 2021 udvides gågadezonen ved Nytorv, så den også omfatter St. Sct. Hans Gade, Kompagnistræde og Sct. Mathias Gade frem til indkørslen til Sortebrødre Plads.

Derfor vil det være naturligt, at skilte strækningen fra indkørslen til Sortebrødre Plads til Sct. Leonis Gade som gågade med kørsel tilladt.

Som reference har Randers flere gågadestrækninger med kørsel tilladt i begge retninger, hvor kørearealet er begrænset af lave kantsten/bordurkantsten og pullerter.

Der skiltes med gågade zone (E49) og undertavle der angiver, at kørsel er tilladt (som her fra Randers)

Skiltning som gågade er velkendt i Viborg og vil have stor effekt i forhold til at dæmpe bilernes fart, da kørsel kun må ske med meget lav hastighed (under 15 km/t).

En anden mulighed kunne være at skilte strækningen fra Nytorv til Sct. Leonis Gade som cykelgade med kørsel tilladt, idet strækningen adskiller sig fra de øvrige gågader ved opdelingen med bordurkantsten.

En cykelgade er en gade, hvor cyklister har fortrinsret på kørebanen. Biler og andre transportmidler må også køre i cykelgaden, men skal tilpasse sig cyklisterne. Kørsel på kørebanen må kun ske med en hastighed svarende til hastigheden for cyklister og førere af lille knallert (under 30 km/t). Kørearealet skal være adskilt fra fodgængerzonen af en kantsten, hvilket er opfyldt med den brede bordurkantsten på strækningen.

Der skiltes med cykelgade zone (E47) og undertavle der angiver, at kørsel er tilladt.

Cykelgader er ikke kendt i Viborg og vil sikkert kræve tilvænning, før trafikanterne er dus med løsningen.

Beplantning og udstyr

Det vurderes, at beplantning i form af træer og buske ikke er muligt på strækningen fra Sct. Leonis Gade til Sct. Mogens Gade, idet gaden er for smal og forsyningsledninger lægger beslag på store arealer under overfladen.

Der kan evt. placeres mindre udgaver af plantekummer i sort stål, som i Gravene.

Som gadelys genanvendes de gamle Viborg Lamper, som ombygges til LED og renoveres med ny maling. Lamperne rykkes nærmere kørebanen på linje med pullerterne.

Pullerter og evt. bænke og skraldespande er samme type som i Gravene.

Pullert

Bænk og skraldespand

Plantekumme

Ledningsejere

Der har været afholdt et indledende ledningsejermøde for at afklare behovet for ledningsfornyelse, inden belægningen udskiftes.

Energi Viborg Vand ønsker at etablere en ny regnvandsledning fra krydset Sct. Ibs Gade / Sct. Mathias Gade og frem til Sct. Mogens Gade.
Vandforsyningen er fornyet på hele strækningen, og der skal ikke udføres vandledningsarbejder.

Viborg Fjernvarme skal have fornyet fjernvarmeledningerne på strækningen fra krydset Sct. Ibs Gade / Sct. Mathias Gade og frem til Sct. Mogens Gade.

Global Connect og Norlys ønsker begge at lægge tomrør langs facaderne inden der etableres ny brostensbelægning.

TDC har ikke planer om nyanlæg, men vil evt. arrangere/oprydde i eksisterende kabler, hvis de frilægges i forbindelse med øvrig opgravning.

Sct. Mathias Gade fra Hans Tausens Alle til Sct. Leonis Gade.

Viborg Kommune planlægger slidlag på Sct. Mathias Gade og Sct. Leonis Gade i 2022 eller senere, idet overnævnte ledningsarbejder bør udføres i gaden forinden.

På strækningen fra Hans Tausens Alle til Sct. Leonis Gade er der en smal cykelbane i sydsiden. Forholdene for cyklisterne kan forbedres på strækningen. Det kan ske ved at indsnævre køresporene og etablere smalle cykelbaner i begge sider på hele strækningen. Det kræver en mindre omlægning /indsnævring af fortovet på den øverste strækning nærmest Sct. Leonis Gade.
Såfremt der ikke er plads til cykelbaner, kan alternativet være en rød "cykelstribе" i begge sider (kan være smallere end en cykelbane og biler må køre ind på striben).

Økonomi

Der er beregnet et anlægsoverslag for arbejdet (jf. bilag A), som udgør 4,8 mio. kr.

For det reducerede arbejde (jf. bilag A-1) er anlægsoverslaget beregnet til 4,0 mio. kr.

Overslagene er behæftet med usikkerhed grundet travlhed i bygge og anlægsbranchen, men især fordi priserne på granit stiger fra dag til dag.

Det er især containerfragtraterne som stiger voldsomt og granitleverandørerne forbeholder sig ret til at fakturere efter faktisk afregnet containerfragt samt USD kurs på leveringstidspunktet.
Overslagene er baseret på en container fragtrate på USD 6.000/TEU.

Tidsplan

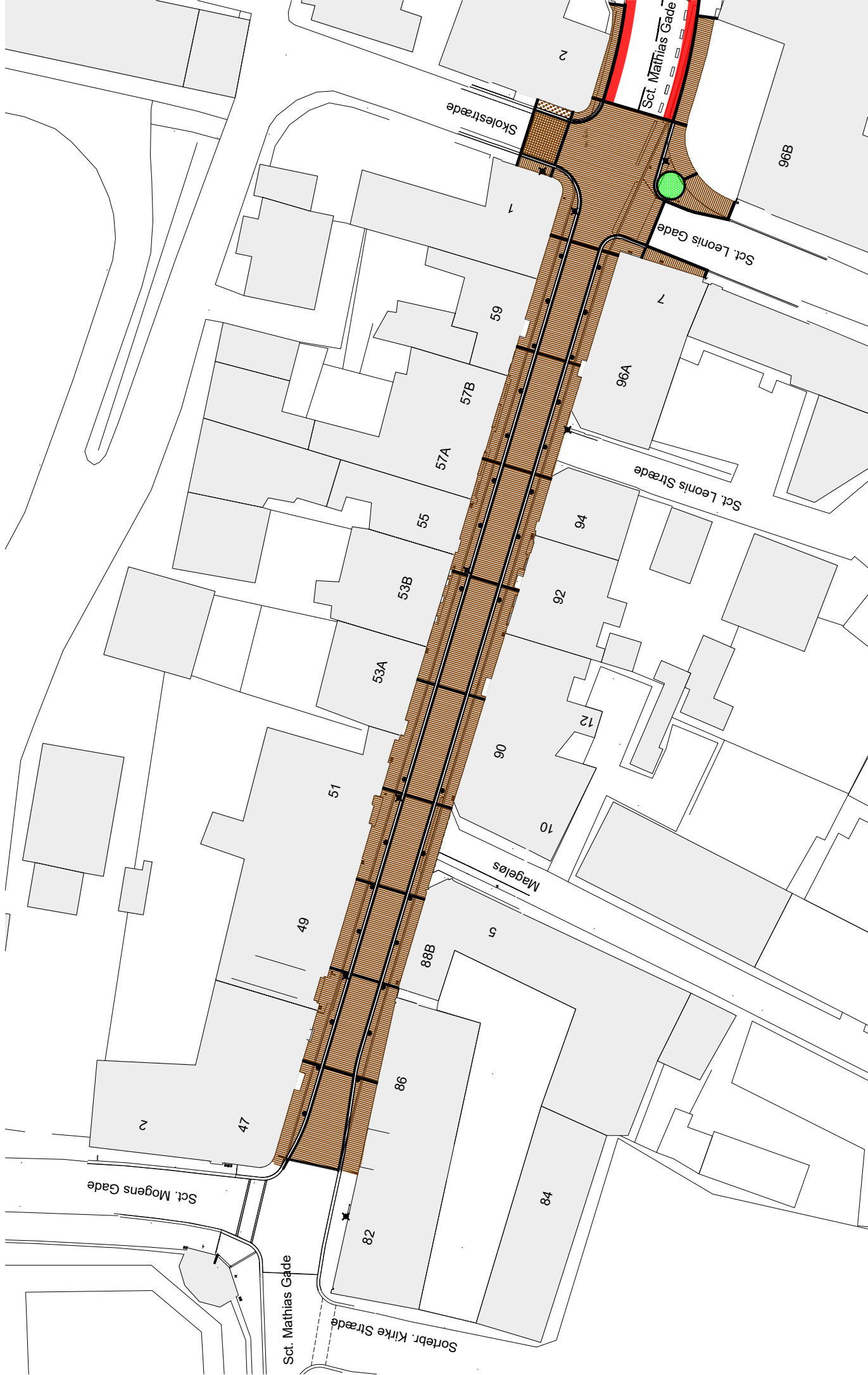
Under forudsætning af, at der gives en anlægsbevilling, kan en grov skitsetidsplan for fornyelsen af Sct. Mathias Gade mellem Sct. Mogens Gade og Sct. Leonis Gade være:

- Projektering september/oktober 2021.
- Udbud entreprenørarbejder november 2021.
- Kontrakt og bestilling af granit december 2021.
- Kloakarbejder (fra Sct. Ibs Gade) februar-april 2022.
- Fjernvarmearbejder (fra Sct. Ibs Gade) april-maj 2022.
- Øvrige ledningsarbejder maj 2022.
- Brolægning maj-oktober 2022.
- Indvielse november 2022.

Der må påregnes minimum 20 ugers leveringstid på granit fra Kina.

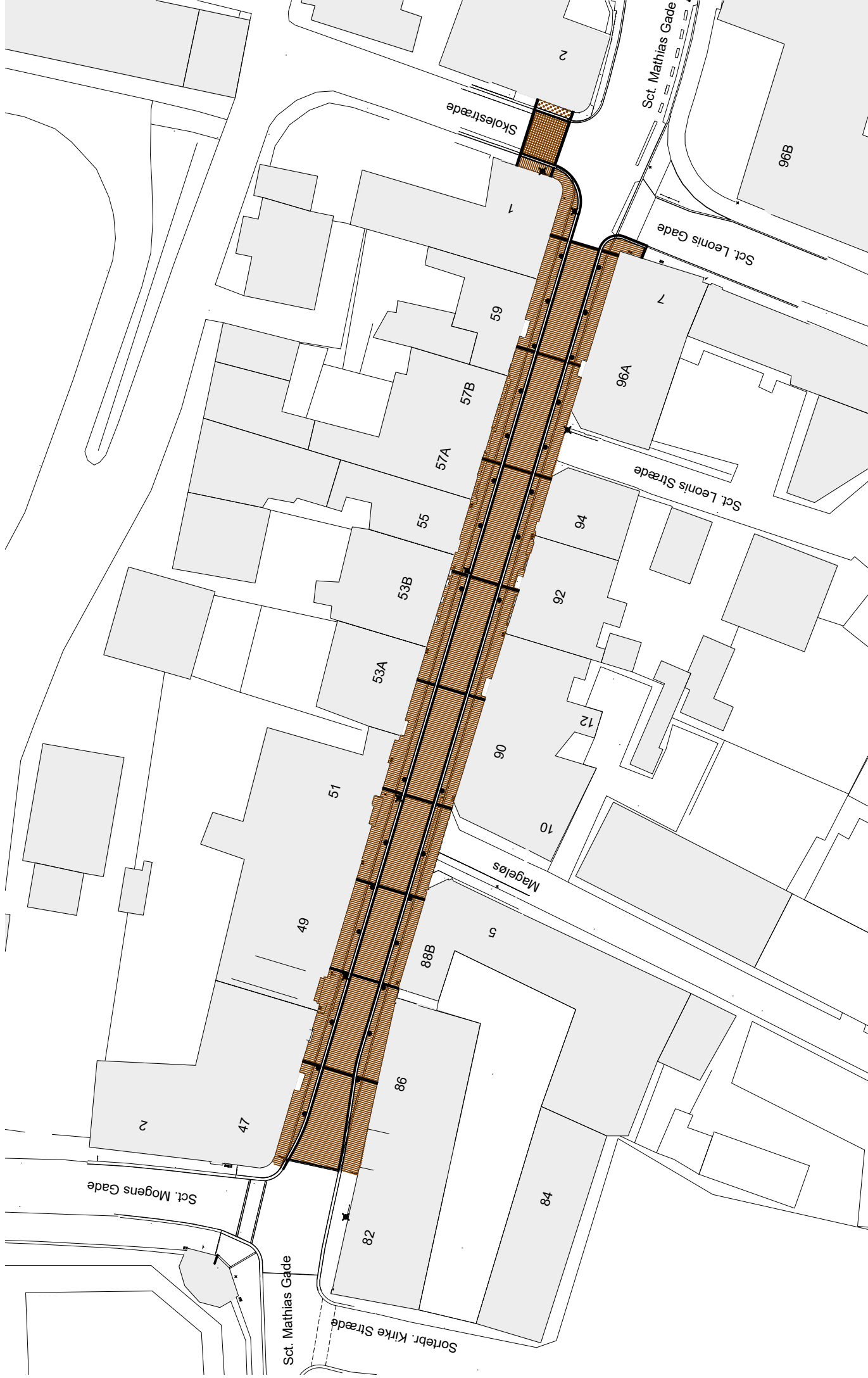
Vedlagt:

Bilag A	Belægningsplan
Bilag A -1	Belægningsplan, alternativ
Bilag B	Tværsnit

- Brosten, komfort
- Brosten, brugte
- Bordurkantsten
- Pigsten
- Rød asfalt
- Lysmast
- Pullert
- Plantebed

Bilag A
Belægningsplan
Mål 1:500

Bilag A-1

Belægningsplan - alternativ

Mål 1:500

07.07.2021

